ДЕРЖПРАЦІ
СХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПРАЦІ

вул. Прокоф`єва, 82, м. Покровськ, Донецька область, 85302, (0623) 52-18-59
e-mail: dsp@smu.dsp.gov.ua, zvern@smu.dsp.gov.ua, web: smu.dsp.gov.ua

код ЄДРПОУ 43866127

_____№_____ На №_____ від _____

Керівнику Лиманського
професійно-технічного училища
КУЛІШ АНАСТАСІЇ ІВАНІВНІ

kpty119@ukr.net

Щодо консультування та надання допомоги

Східне міжрегіональне управління Державної служби України з питань праці (далі - Міжрегіональне управління) засвідчує свою повагу та з нагоди **відзначення 1 червня Міжнародного дня захисту дітей та 12 червня Всесвітнього дня боротьби з дитячою працею** повідомляє Вам, що Державною службою України з питань праці головним вектором діяльності визначено консультування та надання допомоги в організації процесу виробництва з метою збереження та зміцнення економіки України.

З метою популяризації серед дітей та молоді легальних трудових відносин, запобігання використанню дитячої праці та трудової експлуатації, Міжрегіональне управління проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу з питань, що належать до його компетенції, у тому числі щодо:

- офіційного оформлення трудових відносин,
- забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків у трудових відносинах,
- недопущення дискримінації та мобінгу, зокрема осіб із ВІЛ/СНІД,
- дотримання прав осіб з інвалідністю,
- виникнення ризиків потрапляння у ситуацію торгівлі людьми.

В умовах повномасштабної війни в Україні однією з найголовнішої умови для перемоги є підтримка держави, яка всі свої можливості спрямовує на забезпечення Збройних Сил України. Сплата податків важлива як ніколи. Кожен, хто вважає себе українцем і громадянином нашої держави має

UB
Східне міжрегіональне управління Держпраці
№СХ/3/6187-24 від 17.05.2024
КЕП: Мартинюк М. М. 17.05.2024 12:52
3FAA9288358EC003040000003BEE3200352CC200

розуміти, що задекларована праця – це шлях до вільної, незалежної, економічно сильної держави!

Міжрегіональне управління наголошує, що офіційне оформлення трудових відносин є, насамперед, гарантією соціального захисту найманих працівників, кадрової стабільності та налагодженої роботи усіх учасників трудового процесу з метою досягнення позитивного результату.

Особливо зараз, сплачені за кожного оформленого працівника податки – це внесок в економіку України. Підтримуємо економічний фронт, приближаємо перемогу!

Міжрегіональне управління нагадує, що принцип гендерної рівності закріплений у Конституції України.

Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям (ст. 24 Конституції України).

Конвенцією Міжнародної організації праці (МОП) про викорінення насильства та домагань на робочому місці № 190 від 21.06.2019 визначено термін "насильство та домагання у світі праці" як неприйнятну поведінку, дії чи загрози як одноразового, так і багаторазового характеру, які призводять або можуть призвести до фізичної, психологічної, сексуальної або економічної шкоди. Під це поняття підпадають також прояви гендерного насильства та, зокрема, сексуальні домагання.

Насильство та домагання щодо будь-яких працівників, незалежно від форм їхньої зайнятості та посад, включаючи осіб, які навчаються, проходять стажування, працівників, яких попереджено про подальше вивільнення, а також шукачів роботи, кандидатів на зайняття посад та волонтерів, як у державному, так і приватному секторах є неприпустимими.

Наказом Міністерства соціальної політики України від 29.01.2020 № 56 затверджено Методичні рекомендації щодо внесення до колективних договорів та угод положень, спрямованих на забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків у трудових відносинах.

Міжнародна організація праці значну увагу приділяє проблемі обмеження прав працівників, які хворі на ВІЛ/СНІД. В Рекомендації МОП від 02.06.2010 року №200 щодо ВІЛ/СНІДу та сфери праці визначено, що не повинна мати місця дискримінація або стигматизація працівників, зокрема шукачів роботи й претендентів на робочі місця на підставі їхнього

фактичного або приписуваного статусу ВІЛ-інфікованих осіб чи на підставі їхньої належності до регіонів світу або верств населення, які вважаються більшою мірою підданими ризику інфікування ВІЛ або більш уразливими до ВІЛ-інфекції

Фактичний або приписуваний статус ВІЛ-інфікованої особи не повинен бути причиною припинення трудових відносин. Тимчасову відсутність на роботі через захворювання або виконання обов'язків із догляду, пов'язаних із ВІЛ/СНІДом, слід розглядати так само, як і відсутність через інші причини, пов'язані зі станом здоров'я.

Важливим положенням Рекомендації МОП №200 є те, що тестування повинно бути по – справжньому добровільним та проводитися без будь-якого примусу, а програми тестування повинні відповідати міжнародним керівним принципам щодо конфіденційності, консультування і згоди.

Від працівників, у тому числі трудових мігрантів, шукачів роботи та претендентів на робочі місця, не можна вимагати проходження тестування на ВІЛ або інших форм ВІЛ – скринінгу. Результати тестування на ВІЛ повинні бути конфіденційними й не ставити під загрозу гарантованість роботи і можливості просування по службі.

Явище мобінгу персоналу, тобто психологічного пресингу працівників на робочому місці з боку адміністрації, організацій (груп), колег є досить поширеною проблемою, однак дуже часто жертви мобінгу не розуміють, що стосовно них вчиняється насилля, та не мають достатньої інформації для виходу із цієї ситуації.

11 грудня 2022 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню)» від 16.11.2022 № 2759-IX.

Відповідно до внесених змін до статті 2 Кодексу Законів про працю України (далі – КЗпП) передбачено, що працівник має не лише право на здорові і безпечні умови праці, а й на гідне ставлення з боку роботодавця, інших працівників.

Згідно КЗпП України, мобінг (цькування) – систематичні (повторювані) тривалі умисні дії або бездіяльність роботодавця, окремих працівників або групи працівників трудового колективу, які спрямовані на приниження честі та гідності працівника, його ділової репутації, у тому числі з метою набуття, зміни або припинення ним трудових прав та обов'язків, що проявляються у формі психологічного та/або економічного тиску, зокрема із застосуванням засобів електронних комунікацій, створення стосовно працівника напруженої, ворожої, образливої атмосфери, у тому числі такої, що змушує його недооцінювати свою професійну придатність.

Працівникові, який став жертвою утисків під час виконання трудових обов'язків гарантовано правовий захист від мобінгу (цькування), дискримінації, упередженого ставлення у сфері праці, захист честі та гідності

працівника під час здійснення ним трудової діяльності, а також забезпечення особам, які зазнали таких дій та/або бездіяльності, права на звернення за захистом своїх прав.

Міжрегіональне управління повідомляє, що 24 вересня 2008 року Україною було підписано Конвенцію про права осіб з інвалідністю і Факультативний протокол до неї. Верховною Радою України 16 грудня 2009 року ці два акти було ратифіковано, 6 березня 2010 року Конвенція набрала чинності. З цього часу імплементація Конвенції є одним із пріоритетних завдань Уряду.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.04.2021 № 285-р затверджено Національний план дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року, який підготовлено відповідно до Указу Президента України від 08.09.2019 № 837 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави».

Особи з інвалідністю потребують справедливого соціального захисту і створення таких умов життя, щоб успішно інтегруватися у суспільстві. Однією з державних гарантій для людей з інвалідністю є право на працю.

Відповідно до ЗУ «Про основи соціальної захищеності інвалідів», держава гарантує їм рівні з усіма іншими громадянами можливості для участі в економічній, політичній і соціальній сферах життя суспільства та створює для людей з інвалідністю потрібні умови, які дають можливість вести повноцінний спосіб життя згідно з індивідуальними здібностями та інтересами.

У разі застосування праці людей з інвалідністю, роботодавець зобов'язаний враховувати рекомендації МСЕК, оскільки невиконання цих рекомендацій може призвести до погіршення стану здоров'я працівника з інвалідністю, за що він нестиме відповідальність.

Масове переміщення громадян з тимчасово окупованих територій та територій, на яких тривають бойові дії, пошук нового місця проживання, роботи, високий рівень конкуренції на ринку праці призвели до підвищення рівня уразливості громадян і виникнення ризику потрапляння в ситуацію, пов'язану з торгівлею людьми. Саме тому, всі громадяни повинні бути обачними при пошуку роботи. Докладніше на інформаційному порталі https://www.pratsia.in.ua/forced_labour.php.

Більше інформації із вищезазначених питань можна отримати на порталі Державної служби України з питань праці *pratsia.in.ua*.

За можливістю, просимо ознайомити зі змістом цього листа працівників та учнів Вашої установи, зокрема через розміщення інформаційних матеріалів (додаються) на Вашому сайті та сторінках

соціальних мереж. У разі розміщення інформаційних матеріалів, просимо надати посилання на електронну адресу: dsp@smu.dsp.gov.ua.

Додатки:
1. Пам'ятка «Примусова праця» (.pdf) в 1 прим. на 4-х арк.;
2. Пам'ятка «Задекларована праця» (.pdf) в 1 прим. на 1 арк.;
3. Пам'ятка «Праця неповнолітніх під час воєнного стану» в 1 прим. на 1 арк.;
4. Пам'ятка «Як оформити неповнолітнього працівника» (.jpg) в 1 прим. на 1 арк.;
5. Інформація для публікації «Увага! Ризики потрапляння у ситуацію торгівлі людьми!» (.docx) в 1 прим. на 2-х арк.;
6. Посилання на YouTube «Висвітлення проблеми примусової праці серед вимушених переселенців» https://www.youtube.com/watch?v=dGgCt_Y-xFY.

З повагою
заступник начальника **Марина МАРТИНЮК**

Вадим Будніков (0623) 52-18-59